# מהדורה למורה – מפתח תשובות

**מטרות הדף:**

- לתרגל הבנת הנקרא דרך הסקה, ניבוי ואיתור ראיות בטקסט
- להעשיר אוצר מילים ולחזק כללי לשון בסיסיים דרך הקשר
- לתרגל מיזוג מידע ממקורות שונים לכתיבה מסודרת
- לפתח חשיבה ביקורתית, נימוק עמדה וקבלת החלטות מושכלת

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

## חלק א' – פרק 1 • פתיחה: ניבוי, הסקה וחשיבה ביקורתית – מושגי יסוד

1. א – מסקנה שמגיעים אליה מתוך רמזים ועובדות, בלי שהיא כתובה במפורש
2. ב – לתרגל ניבוי על בסיס רמזים ואז לבדוק אם הניחוש נכון
3. א – חשיבה מהירה מול חשיבה איטית וביקורתיות

## חלק ב' – פרק 1 • פתיחה: ניבוי, הסקה וחשיבה ביקורתית – תרגול

1. נכון – ניבוי מבוסס נשען על מידע קיים כמו כותרת, תמונה או משפט פתיחה
2. לא נכון – במשחק חושפים רמזים בהדרגה ומסיקים מסקנה רק בסוף
3. נכון – זהו שלב 'הבדיקה' שמשלים את הניבוי וחשוב לקריאה ביקורתית

## חלק ג' – פרק 1 • פתיחה: ניבוי, הסקה וחשיבה ביקורתית – השלמה והתאמה

1. רמזים
2. כותרת

## חלק ד' – פרק 2 • הבנת הנקרא ועבודה עם טקסט – היכרות עם המשחקים

1. ב – להסיק מסקנות מתוך רמזים בטקסט
2. ב – להתאים בין סמל או מקור למושג המתאים
3. א – שאלות, התאמות ואותיות קסם
4. ב – ראיות ורמזים

## חלק ה' – פרק 2 • הבנת הנקרא ועבודה עם טקסט – תרגול מודרך

1. ראיות

## חלק ו' – פרק 2 • הבנת הנקרא ועבודה עם טקסט – התאמה וסידור

1. ב (משפט שכתוב במפורש בטקסט)
2. ג (מסקנה שלא כתובה במפורש אך נובעת מהטקסט)
3. ה (איור או סימן המייצג מושג)
4. א (הטקסט או המסמך שממנו לקוחה הראיה)
5. ד (סידור אירועים לפי סדר הקרות)

## חלק ז' – פרק 3 • אוצר מילים, לשון ודקדוק – זיהוי וכללים בסיסיים

1. ב – מילה בעלת משמעות דומה למילה אחרת
2. ב – 3 האותיות שמהן נבנית המילה ושאר המילים מאותה משפחה
3. ב – מילה שסודרו אותיותיה בסדר אחר כדי לפענח

## חלק ח' – פרק 3 • אוצר מילים, לשון ודקדוק – תרגול והתאמה

1. נכון – אלו שש האותיות שעלולות לקבל דגש קל בתחילת מילה
2. לא נכון – ה' הידיעה נוספת בתחילת המילה, למשל: בית → הבית

## חלק ט' – פרק 3 • אוצר מילים, לשון ודקדוק – השלמה והתאמה

1. כתב
2. הכלב
3. עליז
4. סיפור

### חלק י׳ – פרק 3 • אוצר מילים, לשון ודקדוק – התאמה

- 1 – ד (ענק)
- 2 – ה (נאה)
- 3 – ב (זריז)
- 4 – א (הלך (שורש))
- 5 – ג (ישב (שורש))

### חלק י״א – פרק 4 • מיזוג מקורות וכתיבה מבוססת טקסט – מושגי יסוד

1. א – אפשר לבדוק ולאמת אותו
2. א – מביע עמדה או הערכה אישית
3. א – למה דבר מסוים קרה

### חלק י״ב – פרק 4 • מיזוג מקורות וכתיבה מבוססת טקסט – תרגול ומיון

1. לעומת זאת
2. עובדה

### חלק י״ג – פרק 4 • מיזוג מקורות וכתיבה מבוססת טקסט – התאמה וסדר

- 1 – ד (מספר התלמידים בכיתה הוא שלושים)
- 2 – ג (זה השיעור הכי מעניין השנה)
- 3 – ב (ירד גשם חזק)
- 4 – א (הטיול בוטל)

### חלק י״ד – פרק 5 • קבלת החלטות, חוסן ועמדה אישית – הכרת מושגי יסוד

1. ב – מצב שיש בו שתי אפשרויות ואין תשובה אחת נכונה
2. א – האפשרות שבה בוחרים ומנמקים אותה
3. ב – כדי להבין נימוקים נוספים ואולי לשנות דעה

### חלק ט״ו – פרק 5 • קבלת החלטות, חוסן ועמדה אישית – נ/ל ואוצר מילים

1. נכון – נימוק מסביר מדוע האדם חושב כך ומחזק את העמדה
2. לא נכון – חוסן הוא היכולת להכיר ברגשות, לדבר עליהם ולהתמודד עם קושי

### חלק ט״ז – פרק 5 • קבלת החלטות, חוסן ועמדה אישית – יישום: החלטות והשלכות

1. אפשרות
2. השלכות

### חלק י״ז – פרק 5 • קבלת החלטות, חוסן ועמדה אישית – התאמת מושגים

- 1 – ד (מצב עם שתי אפשרויות ובלי תשובה אחת ברורה)
- 2 – ג (הסבר שתומך בעמדה שבחרו)
- 3 – א (התוצאה שתבוא בעקבות ההחלטה)
- 4 – ב (היכולת להתמודד עם קושי ולהתאושש ממנו)

### כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה טובה מציינת לפחות שני סממנים המבדילים עובדה מדעה (לדוגמה: אפשר לבדוק מול דעה אישית)
- התלמיד/ה מצטט/ת או מפנה למשפט ספציפי בטקסט ולא עונה מהזיכרון בלבד
- המשפט המשולב כולל מידע משני המקורות ושומר על משמעות נכונה

### טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לשיעור אחד לכל פרק, ולהשתמש בכרטיס היציאה כבדיקת הבנה מהירה בסוף השיעור
- לתלמידים המתקשים מומלץ להשתמש בגרסת החנ״מ עם הנחיות מפושטות ודוגמאות נוספות
- לעולים חדשים כדאי לשלב את גרסת העולים שמדגישה אוצר מילים בסיסי לפני המעבר למשימות ההבנה
- אפשר לשלב עבודה בזוגות בפרק הדילמות והחוסן כדי לעודד שיח ונימוק הדדי

# חוברת תרגול – משחקי טקסט ומשימות

משחקי טקסט ומשימות

חט״ב · עולים חדשים

**תוכן החוברת**


1. פרק 1 – פתיחה: ניבוי, הסקה וחשיבה ביקורתית
2. פרק 2 – הבנת הנקרא ועבודה עם טקסט
3. פרק 3 – אוצר מילים, לשון ודקדוק
4. פרק 4 – מיזוג מקורות וכתיבה מבוססת טקסט
5. פרק 5 – קבלת החלטות, חוסן ועמדה אישית
6. פרק 6 – סיכום, חזרה וכרטיס יציאה


שם: _____ כיתה: _____


יצרה: רוית ראש בן ישי

# חוברת תרגול – משחקי טקסט ומשימות

חוברת התלמיד/ה **עולים חדשים**

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזו יש תרגילים. פתרו אותם לפי הסדר. כתבו תשובות קצרות וברורות. בסוף כל פרק ענו על שאלה אחת לבדיקה.

### 📖 מילון קטן:

| | |
|---|---|
| **הסקה** | להבין משהו שלא כתוב במפורש, לפי רמזים בטקסט |
| **ניבוי** | לנחש מה יקרה בהמשך הטקסט לפני שקוראים אותו |
| **ראיה מהטקסט** | משפט או פרט מהטקסט שתומך בתשובה שלנו |
| **עובדה** | מידע שאפשר לבדוק ולאמת |
| **דעה** | מחשבה או רגש אישי, לא בהכרח נכון לכולם |
| **מיזוג מקורות** | חיבור מידע משני טקסטים או יותר לכדי טקסט אחד מסודר |
| **ה"א הידיעה** | האות ה' שמציינת שמדובר בדבר ידוע ומסוים |
| **בגדכפ"ת** | קבוצת אותיות שיכולות להשתנות בהגייה (רפה/דגושה) |
| **נרדפות** | מילים בעלות משמעות דומה |
| **חוסן** | יכולת להתמודד עם קושי ולהתאושש ממנו |

## 1 חלק א' – פרק 1 • פתיחה: ניבוי, הסקה וחשיבה ביקורתית – מושגי יסוד

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** מה זה 'להסיק מסקנה'?

א) מסקנה שמגיעים אליה מתוך רמזים ועובדות, בלי שהיא כתובה במפורש ב) העתקת משפט מהטקסט

ג) קריאת הכותרת בלבד ד) ניחוש בלי שום בסיס

**2.** מה המטרה של המשחק 'נחשו ובדקו'?

א) לשנן מילים חדשות ב) לתרגל ניבוי על בסיס רמזים ואז לבדוק אם הניחוש נכון

ג) לפתור חידות מתמטיות ד) לצייר ציור לפי הטקסט

**3.** במשחק 'תעתועי ראייה' מתרגלים בעיקר:

א) חשיבה מהירה מול חשיבה איטית וביקורתיות ב) כללי דקדוק ג) זיהוי סמלים דתיים

ד) כתיבת סיפור

## 2 חלק ב' – פרק 1 • פתיחה: ניבוי, הסקה וחשיבה ביקורתית – תרגול

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | ניבוי טוב מתבסס על רמזים מהטקסט ולא על ניחוש מקרי לגמרי | ☐ | ☐ |
| 2 | במשחק 'מי החשוד – צללית' מגלים את התשובה מיד, בלי רמזים מדורגים | ☐ | ☐ |

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 3 | אחרי שמנחשים משהו על טקסט, חשוב לבדוק אם הניחוש התאמת למה שכתוב בפועל | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג' – פרק 1 • פתיחה: ניבוי, הסקה וחשיבה ביקורתית – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

**1.** במשחק 'מי החשוד – צללית' מסיקים מסקנה מתוך _____ שנחשפים בהדרגה

**2.** לפני קריאת טקסט שלם, אפשר לנחש על מה הוא מדבר לפי ה _____ שלו

## 4 חלק ד' – פרק 2 • הבנת הנקרא ועבודה עם טקסט – היכרות עם המשחקים

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** מה עושים במשחק מי החשוד?

(א) לשנן רשימת מילים (ב) להסיק מסקנות מתוך רמזים בטקסט (ג) לצייר דמות מהסיפור

(ד) לשיר שיר על הגיבור

**2.** מה המטרה במשחק ההתאמה?

(א) לכתוב חיבור ארוך (ב) להתאים בין סמל או מקור למושג המתאים (ג) לפתור תרגיל חשבון

(ד) למיין צבעים בלבד

**3.** מה יש במשחק מסע בתחנות?

(א) שאלות, התאמות ואותיות קסם (ב) ציור חופשי בלבד (ג) משחק כדורסל (ד) שיחת טלפון

**4.** כדי להסיק מי החשוד הנכון, יש לאסוף מהטקסט...

(א) ניחושים אקראיים (ב) ראיות ורמזים (ג) תמונות צבעוניות (ד) שמות של חברים

## 5 חלק ה' – פרק 2 • הבנת הנקרא ועבודה עם טקסט – תרגול מודרך

השלימו את המילה החסרה.

**1.** בבלש הטקסט יש לאסוף _____ מתוך הטקסט כדי להסיק מי הדמות הנכונה.

## 6 חלק ו' – פרק 2 • הבנת הנקרא ועבודה עם טקסט – התאמה וסידור

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** ראיה ישירה | ___ | **א.** הטקסט או המסמך שממנו לקוחה הראיה |
| **2.** הסקה | ___ | **ב.** משפט שכתוב במפורש בטקסט |
| **3.** סמל | ___ | **ג.** מסקנה שלא כתובה במפורש אך נובעת מהטקסט |
| **4.** מקור | ___ | **ד.** סידור אירועים לפי סדר הקרות |

| | | |
|---|---|---|
| **5.** ציר זמן | ___ | **ה.** איור או סימן המייצג מושג |

## 7 חלק ז׳ – פרק 3 • אוצר מילים, לשון ודקדוק – זיהוי וכללים בסיסיים

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** מה זה מילה נרדפת?

(א) מילה שמשמעותה הפוכה (ב) מילה בעלת משמעות דומה למילה אחרת (ג) מילה שאין לה שורש

(ד) מילה שמתחילה באות ה

**2.** מהו שורש במילה?

(א) האותיות הראשונות בלבד (ב) 3 האותיות שמהן נבנית המילה ושאר המילים מאותה משפחה

(ג) הניקוד של המילה (ד) האות האחרונה במילה

**3.** מה זה אנגרמה?

(א) משפט ארוך מאוד (ב) מילה שסודרו אותיותיה בסדר אחר כדי לפענח (ג) שם של ספר

(ד) סוג של חרוז

## 8 חלק ח׳ – פרק 3 • אוצר מילים, לשון ודקדוק – תרגול והתאמה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | האותיות בגדכפ״ת הן ב, ג, ד, כ, פ, ת | ☐ | ☐ |
| 2 | ה' הידיעה תמיד נוספת בסוף המילה | ☐ | ☐ |

## 9 חלק ט׳ – פרק 3 • אוצר מילים, לשון ודקדוק – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

**1.** השורש של המילה 'כתיבה' הוא _____

**2.** כאשר מוסיפים ה' הידיעה למילה 'כלב' מקבלים: _____

**3.** מילה נרדפת למילה 'שמח' היא _____

**4.** השלימו ממחסן המילים: הילדים קראו _____ מעניין בספרייה

## 10 חלק י׳ – פרק 3 • אוצר מילים, לשון ודקדוק – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** גדול | ___ | **א.** הלך (שורש) |
| **2.** יפה | ___ | **ב.** זריז |
| **3.** מהיר | ___ | **ג.** ישב (שורש) |
| **4.** הליכה | ___ | **ד.** ענק |

| | | |
|---|---|---|
| **5.** ישיבה | ____ | **ה.** נאה |

## 11 חלק י"א – פרק 4 • מיזוג מקורות וכתיבה מבוססת טקסט – מושגי יסוד

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** מה זו עובדה?

(א) אפשר לבדוק ולאמת אותו (ב) מביע רגש או דעה אישית (ג) תמיד כתוב בעיתון

(ד) נכון רק לפעמים

**2.** מה זו דעה?

(א) מביע עמדה או הערכה אישית (ב) אפשר להוכיח אותו במספרים (ג) מופיע רק במילון

(ד) זהה בכל מקור

**3.** מה מסביר קשר סיבה-תוצאה?

(א) למה דבר מסוים קרה (ב) איך לכתוב כותרת (ג) מהי דעה אישית (ד) איך למיין אותיות

## 12 חלק י"ב – פרק 4 • מיזוג מקורות וכתיבה מבוססת טקסט – תרגול ומיון

השלימו את המילה החסרה.

**1.** כשממזגים שני מקורות וביניהם הבדל, אפשר להשתמש במילת הקישור _____ כדי לציין את ההבדל.

**2.** משפט שאפשר לבדוק אותו במספרים או בנתונים נקרא _____ .

## 13 חלק י"ג – פרק 4 • מיזוג מקורות וכתיבה מבוססת טקסט – התאמה וסדר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** עובדה | ____ | **א.** הטיול בוטל |
| **2.** דעה | ____ | **ב.** ירד גשם חזק |
| **3.** סיבה | ____ | **ג.** זה השיעור הכי מעניין השנה |
| **4.** תוצאה | ____ | **ד.** מספר התלמידים בכיתה הוא שלושים |

## 14 חלק י"ד – פרק 5 • קבלת החלטות, חוסן ועמדה אישית – הכרת מושגי יסוד

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** מה זה דילמה?

(א) מצב עם פתרון אחד וברור (ב) מצב שיש בו שתי אפשרויות ואין תשובה אחת נכונה

(ג) שאלה בחידון ידע (ד) סיפור קצר ללא סוף

**2.** מה זה עמדה אישית?

(א) האפשרות שבה בוחרים ומנמקים אותה (ב) השאלה עצמה (ג) הדמות הראשית בטקסט

(ד) כלל דקדוק

**3.** למה כדאי לשמוע את הצד השני?

(א) כדי לנצח בוויכוח (ב) כדי להבין נימוקים נוספים ואולי לשנות דעה (ג) כדי לסיים מהר את הדיון

(ד) זה לא חשוב

## 15 חלק ט"ו – פרק 5 • קבלת החלטות, חוסן ועמדה אישית – נ/ל ואוצר מילים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | נימוק הוא הסבר שתומך בעמדה שבחרנו | ☐ | ☐ |
| 2 | חוסן רגשי פירושו להתעלם מהרגשות ולא לדבר עליהם | ☐ | ☐ |

## 16 חלק ט"ז – פרק 5 • קבלת החלטות, חוסן ועמדה אישית – יישום: החלטות והשלכות

השלימו את המילה החסרה.

**1.** כשבוחרים אפשרות אחת בדילמה, בדרך כלל מוותרים על ה _____ האחרת

**2.** לפני שמחליטים כדאי לחשוב על ה _____ של ההחלטה, כלומר מה יקרה בעקבותיה

## 17 חלק י"ז – פרק 5 • קבלת החלטות, חוסן ועמדה אישית – התאמת מושגים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** דילמה | ___ | **א.** התוצאה שתבוא בעקבות ההחלטה |
| **2.** נימוק | ___ | **ב.** היכולת להתמודד עם קושי ולהתאושש ממנו |
| **3.** השלכה | ___ | **ג.** הסבר שתומך בעמדה שבחרו |
| **4.** חוסן | ___ | **ד.** מצב עם שתי אפשרויות ובלי תשובה אחת ברורה |

## כרטיס יציאה

האם אני יודע/ת להבדיל בין עובדה לדעה בטקסט נתון?

האם אני יכול/ה למצוא בטקסט ראיה שתומכת בתשובה שלי?

האם אני יודע/ת לחבר מידע משני מקורות למשפט אחד ברור?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀